

jf. art. I-40, stk. 6, og ved at EU-Domstolen som udgangspunkt ikke har kompetence med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, jf. art. III-376. Den særlige karakter understreges også af en bestemmelse om, at gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ikke berører procedurerne og beføjelserne på andre politikområder og vice versa, jf. art. III-308. Hertil kommer bevarelse af enstemmighed som hovedregel og af mekanismer som nødbremsen, konstruktiv afståelse og medlemslandenes fulde initiativret, jf. art. I-40, stk. 6, og III-299-300. Beslutningsprocedurerne bekræfter således, at EU ikke kan pålægge et medlemsland en bestemt udenrigspolitik, men også at et medlemsland ikke bør hindre de øvrige i at føre en bestemt udenrigspolitik.

Ønsket om at styrke sammenhængskraften inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik kommer til udtryk på forskellige måder. Den nuværende traktats krav om medlemslandenes udenrigspolitiske solidaritet fastholdes, jf. art. I-16, stk. 2, og kravet om koordination mellem medlemslandene præciseres. Det enkelte medlemsland skal således konsultere de øvrige medlemslande i Rådet eller Det Europæiske Råd, før der træffes foranstaltninger på den internationale scene eller indgås forpligtelser, der kan berøre EU's interesser, jf. art. I-40, stk. 5. Hensigten er i disse tilfælde at nå til enighed om en fælles tilgang, som kan danne grundlag for koordination af EU-udenrigsministerens og medlemslandenes aktiviteter i Rådet, jf. art. III-301.

Også etableringen af en EU-udenrigsminister har til hensigt at styrke den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. EU-udenrigsministeren, der bliver fast formand for Udenrigsrådet, får bl.a. ansvaret for de opgaver inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der i dag tilkommer det land, der varetager formandskabet for Rådet. Det gælder ansvaret for den eksterne repræsentation af EU, forhandling og dialog med tredjelande og den løbende høring af Europa-Parlamentet om spørgsmål inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

For at bistå EU-udenrigsministeren oprettes en såkaldt fælles udenrigstjeneste (»tjeneste for EU's optræden udadtil«), jf. art. III-296, stk. 3. Samtidig udgår den nuværende traktats omtale af Kommissionens delegationer i tredjelande og repræsentationer ved internationale organisationer, og der introduceres i stedet EU-delegationer

i tredjelande og ved internationale organisationer, jf. art. III-328. Den nærmere organisering af den fælles udenrigstjeneste beslutes af Rådet efter godkendelse af Kommissionen. Af en erklæring fremgår det, at medlemslandene, Kommissionen og den nuværende Høje Repræsentant vil begynde at forberede den fælles udenrigstjeneste, når traktaten er undertegnet. EU-delegationerne står under EU-udenrigsministerens ansvar og skal samarbejde tæt med medlemslandenes repræsentationer. Den fælles udenrigstjeneste vil bestå af tjenestemænd fra Generalsekretariatet for Rådet, Kommissionen og medlemslandenes diplomatiske tjenester.

Forpligtelsen for medlemslandene til at samordne deres optræden ved internationale organisationer bevares i det store og hele, men med en tilføjelse om, at EU-udenrigsministeren skal organisere denne koordinering, jf. art. III-305, stk. 1. Som noget nyt skal EU-lande, der er medlemmer af FN's Sikkerhedsråd, anmode om taletid i Sikkerhedsrådet for EU-udenrigsministeren, når EU har fastlagt en holdning til et spørgsmål på Sikkerhedsrådets dagsorden, jf. art. III-305, stk. 2.

Der vil fortsat være mulighed for at udnævne særlige repræsentanter til specifikke politikområder. Med den nye traktat skal særlige repræsentanter udpeges på initiativ af EU-udenrigsministeren og virke under dennes myndighed, jf. art. III-302.

Den nuværende traktat giver EU mulighed for at anvende økonomiske sanktioner (»restriktive foranstaltninger«) mod tredjelande, når der træffes beslutning herom inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Forfatningstraktaten forudsætter et fælles forslag fra EU-udenrigsministeren og Kommissionen (frem for alene fra Kommissionen) og indfører krav om orientering af Europa-Parlamentet, jf. art. III-322, stk. 1. Forfatningstraktaten præciserer endvidere, at sanktioner også kan anvendes over for fysiske eller juridiske personer og ikke-statslige grupper eller enheder, og at fremgangsmåden i så fald er den samme, jf. art. III-322, stk. 2. Det understreges, at restriktive foranstaltninger skal indeholde de nødvendige bestemmelser om retsgarantier, jf. III-322, stk. 3.

Hovedreglerne for finansiering af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bevares, men der tilføjes samtidig enkelte nydannelser. Der indføres mulighed for at hastefinansiere aktiviteter